

Önmagamról, életpályámról

A Felvidék egyik történelmi nevezetességű városában, Érsekújvárott születtem 1927. október 25-én nagycsaládos parasztszülők (*Dobcsányi János – Prohászka Borbála*) negyedik gyermekeként. Az elemi iskola öt osztályát szülővárosomban végeztem *Szabó Vazul* és *Kemény Rezső* tanító úr irányításával, de itt kezdtem el 1939-ben gimnáziumi tanulmányaimat is a Magyar Királyi Állami Pázmány Péter Gimnáziumban. Sokat köszönhetek ennek az iskolának, neves és tudós tanárainak: *Dr. Bakos Józsefnek* (önképzőkör), *Balázs Jánosnak* (latin), *Jánoska Tivadarnak* (művészi rajz), *Dr. Kálmán Bélának*, *Kovács Endrének* (magyar), *Dr. Márkus Artúrnak* (osztályfőnök, matematika), *Vas Károlynak* (történelem). A sors azonban nem engedte, hogy tanulmányaimat befejezhessem. Közbeszólt a második világháború, majd megszűnt a magyar nyelvű gimnázium is. Sőt „a hontalanság éve”-ben még őseink évszázados szülőföldjét is el kellett hagynunk. A kitelepítés után gimnáziumi tanulmányaimat az orosházi Táncsics Mihály Gimnáziumban fejeztem be. Utána a Szegedi Pedagógiai Főiskola magyar-történelem szakán általános iskolai (1952.), a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsész karán középiskolai tanári oklevelet szereztem (1958.). Doktori értekezésemet a József Attila Tudományegyetemen védtem meg *summa cum laude* minősítéssel (1978.).

Tanári pályám mindvégig a szegedi tanárképző főiskolához kötődött: különböző beosztásban. Így voltam díjtalan gyakorlók, tanársegéd, gyakorlóiskolai szakvezető, adjunktus, docens, c. főiskolai tanár. *Hegedűs András*, *Grezsa Ferenc*, *Kiss Ferenc* tanszékvezetése idején – a metodikus teendők ellátása mellett – tanszékvezető-helyettesként, illetve több ízben megbízott tanszékvezetőként is tevénykedtem. Ebben a minőségben mentem 1989 januárjától nyugállományba is.

Szaktanári munkám szerves részének tekintettem egyrészt a *Módszertani Közlemények* szolgálatában kifejtett tevékenységem, melyet a folyóirat születésétől kezdve (1961.) munkatársi, szerkesztői, húsz esztendeje pedig főszerkesztői minőségben végzek, másrészt a *Kincskereső* irodalmi gyermeklap alapításában (1971.), folyamatos szerkesztésében és iskolai hasznosításában való közreműködésem (*A Kincskereső tanárkézben*, Szeged, 1980.).

Szakmai és tudományos munkásságom elsősorban az általános iskolai irodalomtanítás szolgálatában állt. Ennek a megújítását kívántam előmozdítani az 1977-ben benyújtott *doktori értekezéssel* (*Az általános iskolai irodalomtanítás megújításának időszerű kérdései*, JATE, Szeged, 206 l.), majd *díjnyertes tankönyvpályázattal* (Országos tankönyvpályázat, MM. 1980.), az OPI részére írt *kísérleti tankönyvvel* (Bp. 1981.), a 8. osztályos *irodalmi olvasókönyv megírásával* (Bp. 1983.), később pedig ennek *átdolgozott, bővített változatával* (Bp. 1993.), (A tankönyv egyébként a *Tankönyvkiadó*, illetve a *Nemzeti Tankönyvkiadó* gondozásában 1983 óta 15 kiadást ért meg).

Ugyancsak a magyartanítás megújításának a szándéka vezetett *szakvezetői* és *metodikusi* munkásságomban is, éppúgy, mint *szaklektori*, illetve *szakírói* tevékenységem mindennemű megnyilvánulásában.

Végső soron mindazt, amit közel négy évtizeden át tettem: a vállalt hivatás szeretetében és vonzásában tettem. Belső parancsra, a tanítás, az emberi és önzetlen segítségnyújtás igaz örömeért, azzal a felelősségérzettel, amelyet mindenkor éreztem kollégáim és a gondjaimra bízott tanítványaimmal szemben. Meggyőződésem s hitem, hogy megérte a fáradságot.

Dobcsányi Ferenc